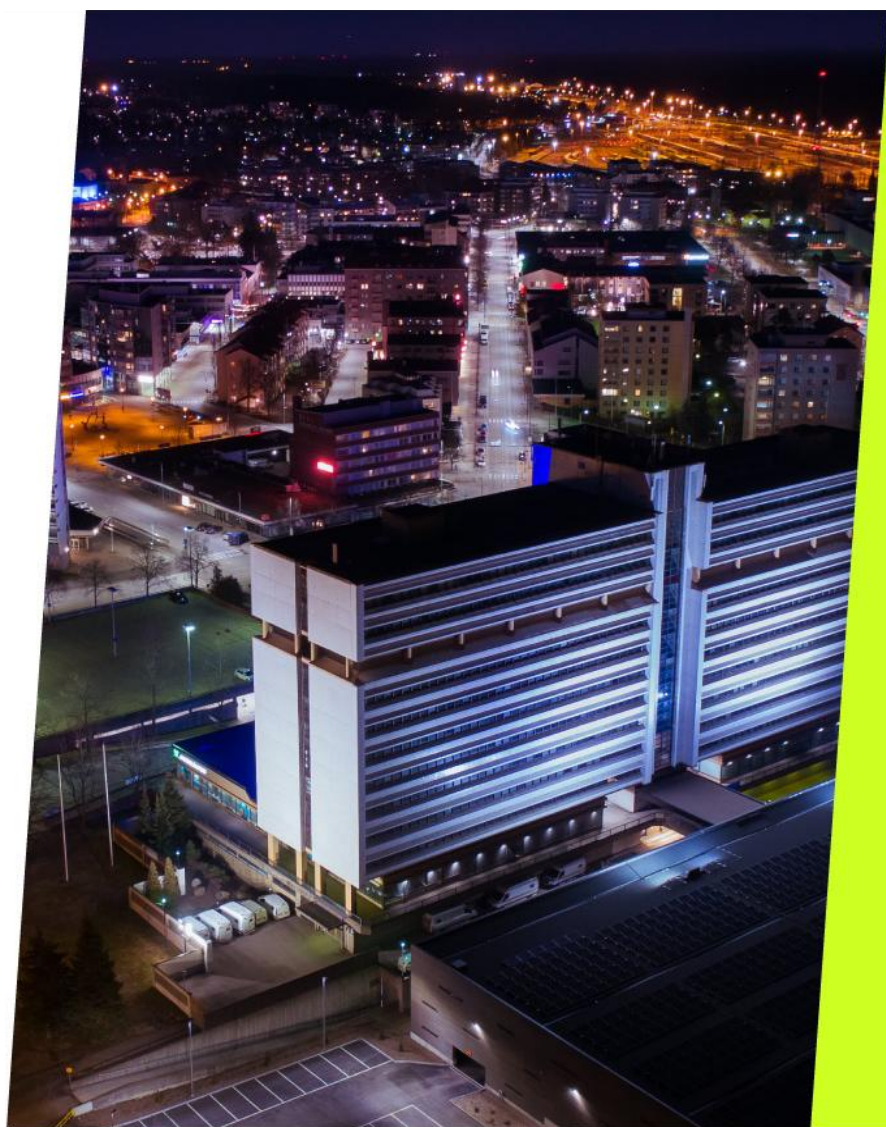

Talousarvio 2027 ja talous- ja henkilöstösuunnitelma vuosille 2027–2030

Tekninen lautakunta

17.9.2026

Sisällysluettelo

1 Tekninen lautakunta.....	3
1.1 Merkittävien investointien erittelyt.....	16

1 Tekninen lautakunta

Toimiala Tekniikka ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaisiin palveluihin kuuluu neljä palvelua; viranomaispalvelut, kaupunkisuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja kiinteistöpalvelut. Teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto. Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, ympäristönsuojelulain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena.

Viranomaispalvelut järjestävät rakennusvalvonnan, maaseutupalvelujen, ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut sekä huolehtivat niiden lainsäädännön mukaisista Kouvolan kaupungille kuuluvista lupa-, valvonta- ja muista viranomais-tehtävistä. Ympäristönsuojelu käsittelee ympäristö- ja maa-ainesluvut sekä ympäristönsuojelulain mukaiset ilmoitukset ja tekee ympäristön valvontaa. Terveysvalvonta valvoo elintarvike- ja terveydensuojelulainsäädännön mukaista toimintaa sekä käsittelee toimijoiden ilmoitukset ja hakemukset. Lisäksi se osallistuu lakisääteisenä tehtävään ruoka- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittämiseen osana epidemiaselvitystyöryhmää. Eläinlääkintähuolto järjestää peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkärinavun sekä huolehtii eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta, eläintautien torjunnasta ja eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä viranomais-tehtävistä. Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden tukeminen suorittamalla sille laissa säädetyt maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, kuten viljelijätukien ja korvausten käsittely sekä hoitamalla maaseudun ja kylien kansalaisosallistumiseen sekä infrastruktuuriin ja kehittämiseen liittyvät asiat. Rakennusvalvonta käsittelee rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta, hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua sekä tarjoaa rakentamisen neuvontaa.

Kaupunkisuunnittelun palvelussa kaavoituksen palveluyksikölle kuuluu asemakaavojen ja yleiskaavojen valmistelu ja muu yleispiirteinen maankäytön suunnittelu sekä kaupungin elinvoimaan, kaupunkikuvaan ja rakennussuojeluun liittyvät maankäytölliset asiat. Yhdyskuntatekniikan suunnittelun palveluyksikkö valmistele katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat sekä vastaa kaupungin joukkoliikenteen ja koulukuljetuspalveluiden järjestämisestä. Maaomaisuuden palveluyksikkö hoitaa maan hankintaan, hallintaan ja luovutukseen sekä kiinteistörekisterin pitoon liittyvät tehtävät. Paikatiedon palveluyksikkö vastaa paikkatietojärjestelmien, rajapintojen sekä sähköisten palveluiden ylläpidosta ja käyttäjätuesta, paikkatietoaineistojen ajantasaisuudesta ja käytettävyydestä, osoitejärjestelmästä sekä maastomittaustoiminnasta ja maaperätutkimuksista.

Yhdyskuntatekniikan vastuulle kuuluvat kadut ja asemakaava-alueella olevat torit, katuaukiot, puistot, istutukset ja muut näihin verrattavat yleiset alueet. Yhdyskuntatekniikka hallinnoi ja hoitaa näihin kohdistuvat rakennuttamiset sekä niiden kunnossa- ja puhtaanapidon. Myös kaupungin ajoneuvojen ja työkoneiden hallinnointi (ml. huoltojen ja korjausten hoitaminen) on yhdyskuntatekniikan vastuulla. Metsäyksikkö siirtyi yhdyskuntatekniikkaan vuoden 2026 aikana ja näin ollen vastaamme myös kaupungin metsäalueiden hallinnoinnista. Kymen jätelautakunnan viranomais-tehtäviä hoitava henkilöstö on yhdyskuntatekniikassa ja henkilöstön tehtävänä on huolehtia toiminta-alueensa kuntien jätelain mukaisista tehtävistä.

Kiinteistöpalvelut tuottavat puhtaus-, ruoka-, kiinteistönhoito-, kunnossapito- ja liikuntapaikka-palveluja kaupungin ylläpitämiin kiinteistöihin sekä liikuntapaikkoihin. Puhtauspalvelut vastaavat siisäisten palvelujen ohella myös ulkoisista ostopalveluista.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2027–2030

Teknisen lautakunnan alaisten palveluiden strategiset painopisteet keskittyvät kaupungin kärkihankkeiden edistämiseen. Yritysalueet-kärkihanke jatkuu vielä vuoden 2027 loppuun saakka ja kaupungin yritystonttivarantoa kasvatetaan projektisuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä. Urheilupuiston ja keskustan kehittämisen kärkihanke KymppiPlus edistää kaupungin elinvoimaa sekä Urheilupuistoon ja ydinkeskustaan sijoittuvien investointien toteuttamista.

Teknisen lautakunnan alaisissa palveluissa edistetään kaupungin elinvoimaa mahdollistamalla uusia investointeja kaupunkiin. Teknisen lautakunnan alaiset palvelut jatkavat kehittämistyötään sujuvoittamalla palveluprosesseja ja hyödyntämällä sähköisiä palveluita vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Toimialan vastuulla olevia palveluverkkoja ja niiden mahdollisia muutostarpeita arvioidaan vuoden 2027 aikana.

Henkilöstön työhyvinvointi on keskeisessä roolissa, ja sitä seurataan säännöllisin mittauksin. Työskentelytapoja kehitetään ja prosesseja sähköistetään sekä automatisoidaan. Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja ja työtapaturmia.

Viranomaispalvelut

Viranomaispalveluissa rakennusvalvonnan yksikössä työhön on vaikuttanut uuden rakentamislain voimaan astuminen vuoden 2025 alusta ja osa lakimuutoksista on tullut voimaan 1.1.2026. Rakennusjärjestyksen uudistamistyö jatkuu vuoden 2026 loppuun ja uusi rakennusjärjestys tulee olla valmis vuoden 2027 alussa. Samanaikaisesti rakentamislain liitännäislakina rakennetun ympäristön tietojärjestelmälaki (Ryhti) on käynnistynyt infoilla ja koulutuksilla tietojärjestelmien sopeuttamisesta johtuen myöhemmin velvoitteellisena tiedon tallentamiseen keskitettyyn valtion tietokantaan.

Rakentamislain tultua voimaan 1.1.2025 on lupaprosesseihin tullut muutoksia ja asiakasneuvonnan tarve on lisääntynyt. Yhteistyö kaavoituksen kanssa korostuu lakimuutosten aikana. Rakentamisen lupamäärät ovat pienentyneet, mutta kohteet ovat aiempia vuosia suurempia. Asumisen lupamäärät ovat vähentyneet selvästi koko maan yleisen trendin mukaisesti. Rakennuslupamaksujen tuotot ovat olleet korkealla tasolla datakeskushankkeiden sekä isojen kunnallisten hankkeiden ansiosta. Kaupungin omien investointien aika jatkuu ainakin 2026–2027 ajan ja datakeskushankkeita on mahdollisesti tulossa lisää vuosille 2027–2030. Lakimuutos on lisännyt jälkivalvontaa etenkin pienkohteiden osalta ja nämä prosessit ovat hallinnollisesti työläitä ja aikaa vieviä. Hiljenevät sivutaajamat ovat tuoneet rakennetun ympäristön valvontaan kohteita, joista voi tulla taloudellinen rasite kaupungille pakkotoimien kautta, jos kiinteistön omistajataholta ei saada kuluja takaisin. Tästä valvonnasta on jo ensimmäisiä esimerkkejä tullutkin. Virkajärjestelyjen myötä rakennusvalvonnassa on avoimia virkoja täyttämättä tällä hetkellä ja mahdollisten täyttökieltojen myötä rakennusvalvonnan resurssit tulee olemaan lähivuodet tiukoilla isojen hankkeiden vuoksi.

Terveysvalvonnassa vuoden 2027 toiminta voidaan aloittaa edellisvuotta paremmasta tilanteesta, kun elintarvikevalvonnan tarkastusvelkaa on saatu vuonna 2026 pienennettyä määräaikaisen terveystarkastajan avulla. Elintarvikevalvonnassa uusintatarkastusten määrä näyttää kuitenkin edelleen kasvavan ja valvonnan ulottaminen internetin valvontaan tulee lisääntymään. Jätelakiin vuonna 2026 tulleiden muutosten odotetaan myös aiheuttavan uusia valvontatehtäviä. Terveysvalvontaan hankittujen tablettitietokoneiden sekä tekoälyratkaisujen hyödyntäminen on tehostanut tarkastustoimintaa ja raportointia, ja tätä kehitystyötä edelleen jatketaan.

Odotettu terveydensuojelulain kokonaisuudistus on viivästynyt, eikä lain voimaantulon ajankohtaa toistaiseksi tiedetä. Legionellabakteerin aiheuttamien sairauksien ehkäisemiseksi ensisijaisten tilojen riskinarviointi ja hallintatoimenpiteet tulee olla tehtynä 12.1.2029 mennessä, mikä lisää terveydensuojelun valvontatyötä suunnittelukaudella.

Vuoden 2026 alusta voimaan tullut uusi eläinlääkintähuoltolaki on tuonut muutoksia kaupungin-eläinlääkäripalvelujen vastaanotto toimintaan, laskutukseen ja asiakasmääriin. Vuoden 2027 aikana toiminnan arvioidaan vakiintuvan uuden lainsäädännön edellyttämälle tasolle ja potilasmäärien ta-
saantuvan. Kouvolan alueelle on vuosina 2025–2026 perustettu kolme uutta yksityistä pieneläin-
vastaanottoa, ja myös niiden vaikutus kaupungin eläinlääkäripalvelujen asiakasmääriin tarkentuu
vuoden 2027 aikana.

Afrikkalaisen sikaruton mahdollinen leviäminen Kouvolan alueelle lisäisi ympäristöterveydenhuol-
lon työmäärää ja viranomaistehtäviä ja todennäköisesti aiheuttaisi välillisiä kustannusvaikutuksia,
vaikka taudin torjunnasta aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista. Eläintautiriskien li-
säksi varautumisen merkitys korostuu nykyisessä turvallisuusympäristössä myös ympäristötervey-
denhuollossa, minkä vuoksi siihen on varattava riittävät henkilöstöresurssit. Varautuminen on yksi
Ruokaviraston ja Valviran (nykyisin Lupa- ja valvontavirasto) ympäristöterveydenhuollon yhteisen
valtakunnallisen valvontaohjelman 2025–2028 kolmesta päätavoitteesta.

Eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan viranomaistyötä tehostava, kirjausten tietoturvallisen hallinnan
mahdollistava järjestelmä suunnitellaan otettavaksi käyttöön vuonna 2028.

Ympäristönsuojelussa sähköinen asiointijärjestelmä on tavoitteena saada käyttöön kaikkien lupa-
ja ilmoitustyyppien osalta suunnittelukauden aikana. Muutaman vuoden ajan ollut henkilöstöressi-
vaje ja useat henkilöstövaihdokset näkyvät edelleen henkilöstön jaksamisessa ja vaikuttavat suun-
nitelmallisen valvonnan toteutumiseen. Ympäristöasiantuntijan eläköitymisestä aiheutuva resurssi-
vähennys lisää työtaakkaa muulle henkilöstölle. Henkilöstöressivaje ja henkilöstövaihdokset näky-
vät myös pitkittyneinä käsittelyaikoina muussa valvonnassa ja lupa-asioiden käsittelyssä. Haasteita
aiheuttaa lisääntyvä jälkivalvonnan tarve ja lisääntyvät hallinnollisesti haastavat asukasvalitukset.

Useamman vuoden ajan haasteena ollutta käsittelemättömien hulevesivapautushakemusten ruuh-
kaa puretaan määräaikaisen ympäristötarkastajan voimin. Työ on aloitettu kesällä 2026 ja jatkuu
vuonna 2027. Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on päivitetty mm. vesihuoltolaki huomioiden ja
siten uusien 1.1.2026 jälkeen saapuvien hulevesivapautushakemusten käsittelystä voidaan jat-
kossa periä maksua.

Kouvolan LUMO-suunnitelman laatimiseksi on tehty valtuustoaloite v. 2025. Työ on käynnistetty
rahoitushaulla vuoden 2026 aikana yhteistyössä Kotkan, Haminan ja Pyhtään kanssa. Varsinainen
työ pyritään käynnistämään vuoden 2027 alusta.

Maaseutupalveluissa viljelijätukitehtävissä noudatetaan Ruokaviraston ja kaupungin välistä maksa-
javirastosopimusta, joka määrittelee lakisääteisten maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävien hoi-
tamiseen tarvittavat resurssit ja muut vaatimukset. Viljelijätukien ja maaseudun kehittämisen osalta
toteutetaan EU:n ohjelmakauden 2021–2027 ohjelmia ja maa- ja metsätalousministeriön CAP27-
suunnitelmaa. Viljelijätukihakemusten käsittelyyn sisältyy lisääntyvässä määrin hallinnollista val-
vontaa.

Maaseudun kehittämistehtäviä hoitava Pohjois-Kymen Kasvu ry toimii ohjelmakaudella 2021–2027
Leader-ryhmänä, jolle maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt rahoituskehityksen EU:n ja val-
tion varoista. Kouvolan kaupunki on sitoutunut rahoittamaan Leader-toimintaa kuntarahaosuudella.
Kuntarahan osuus on 20 % julkisesta kokonaisrahoituksesta, jolloin Kouvolan kaupungin osuus
vuodelle 2027 on n. 81 000 euroa. Kylien elinvoimaa ja asukkaiden osallisuutta tuetaan jatkamalla
kylien neuvottelukunnan ja vapaa-ajanasukastoimikunnan toimintaa. Yksityistieavustuksiin vuo-
delle 2027 varataan 450 000 euroa.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelussa palvelun lakisääteisten tehtävien lisäksi vuonna 2027 edelleen korostuvat erilaisten toimintojen maankäytölliset sijoittumistarkastelut yrityksille ja teollisuudelle sekä niihin liittyvät prosessit. Tällä hetkellä on useita hankkeita, joissa tarkastellaan vaihtoehtoisia sijainteja kaupunkiin sijoittuville uusille yrityksille, uusiutuvalla energialla kuten aurinkovoimalle sekä kaupungin omille palveluille. Tämän tyyppiset prosessit ovat kaupungin elinvoiman kannalta tärkeitä, mutta ne ovat usein kiireellisiä ja ne sitovat palvelun resursseja.

Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin kärkihankkeiden, KymppiPlus, urheilupuiston ja ydinkeskustan kehittämisen sekä Yritysalueet-hankkeen, koordinoinnista.

Joukkoliikenteessä vuoden 2027 painopiste on linjaston kehitystyön edistäminen saadun palautteen pohjalta. Tavoitteena on tarjota kustannustehokkaat ja riittävän laadukkaat joukkoliikennepalvelut kaupungissa. Kouluverkkomuutokset aiheuttavat joukkoliikenteelle haasteita, koska palvelutaso useilla alueilla on vähäinen. Joukkoliikenteen palvelukokonaisuutta kehitetään myös liikenneverkon pysäkki-infran kehittämistoimilla.

Paikkatieto jatkaa talouden sopeuttamistoimia jättämällä vapautuvia vakansseja täyttämättä, keskittämällä resurssia kaupungin omaan toimintaan vähentämällä mm. tytäryhtiöille tehtäviä mittauksia, edistämällä digitalisaatiota sekä jatkamalla kaluston ja ohjelmistojen optimointia. Lakimuutokset vastaavasti lisäävät työmäärää ja vaativat ohjelmistokehittämistä, joten töiden vähentäminen ei konkretisoidu toivotulla tavalla.

Yhdyskuntatekniikka

Yhdyskuntatekniikan toiminnassa lakisääteisiä tehtäviä ovat mm. liikenneverkon ylläpitoon liittyvät tehtävät. Palvelu kehittää toimintaansa sekä jatkaa talouden sopeuttamistoimia mm. palvelutason ja palveluverkkojen muutoksilla. Säästösyistä lumen ajoa pyritään vähentämään tulevana talvena ja virkistysalueiden hoitotasoa päivitetään tulevaisuudessa käytössä olevia resursseja vastaaviksi. Leikkipaikkojen palveluverkkojen muutoksista on tehty päätös vuonna 2024, jonka mukaisesti leikkipaikkoja on uudistettu ja purettu. Leikkipaikkaverkkoa uudelleenarvioidaan vuoden 2027 aikana, minkä jälkeen tullaan tekemään leikkipaikkoihin liittyviä investointipäätöksiä.

Vuoden 2027 talousarvio taloussuunnitteluvuosineen näyttää yhdyskuntatekniikan osalta haastavalta. Yhdyskuntatekniikassa varaudutaan pieneneviin toimintatuottoihin ja myös valmistus omaan käyttöön -osio on aiempia vuosia pienempi. Toimintakuluja on vaikeaa vähentää lakisääteisestä liikenneverkkoon liittyvästä toiminnasta, kun huomioidaan, että katualueiden talvihoidon kulut (ulkoiset ja sisäiset) voivat vaihdella sääolosuhteista riippuen vuosittain 1,5 milj. eurosta 4,2 milj. euroon (luvut vuosilta 2020–2025). Palvelujen ostot talvitoissa ovat olleet keskimäärin 1,6 milj. euroa (vuodet 2020–2025).

Metsäyksikön siirto yhdyskuntatekniikkaan 1.7.2026 mahdollistaa kaupungin virkistysalueiden ja taajamametsien kehittämisen yhtenä kokonaisuutena ja lisännee palvelulle tuottoja, mutta ei vielä riittävästi ottaen huomioon myös saman yksikön kulut ja talvitöiden vaatimat eurot.

Infran korjausvelan kasvua pystytään hidastamaan suunnittelukaudella, koska perusinvestointien määrärahavaraukset pysyvät vuoden 2026 tasolla. Tämä edellyttää, että suunnitelmat ovat valmiina oikea-aikaisesti. Yhdyskuntatekniikka tulee keskittämään perusinvestointien määrärahat korjausinvestointeihin. Uusinvestointien toteuttamista arvioidaan suunnittelukaudella erittäin kriittisesti. Tähän tuo poikkeuksen Väyläviraston tiehankkeet, joiden kustannuksiin kaupunki osallistuu siltä osin, kun hankkeet koskettavat saman alueen katu- tai siltaverkostoa.

Yhdyskuntatekniikan tulee kilpailuttaa ulkovalaistuksen ja liikennevalojen kunnossapidon ja käytön sopimus vuonna 2026 sidosyksikkö-käsitteen muuttumisen takia. Kilpailutuksen voittajan kanssa toimiminen voi tarvita lisäresursointia tilaajapuolelta vuonna 2027.

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalveluissa tuotetaan tukipalvelut kaupungin palveluverkkoratkaisujen mukaisesti. Ylläpidettävien kiinteistöjen määrä on vähentynyt kiinteistöjen apporttiluovutusten seurauksena. Asiakasmäärät ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen sisältöä päivitetään toiminnan ja asiakasmäärien mukaisesti. Palvelujen kustannustehokkuutta vertaillaan, hyödynnetään mittareita ja pyritään löytämään parhaat käytännöt henkilöstöresursseja mukaillen.

Kiinteistönhoito- ja liikuntapaikkapalveluissa jatketaan edelleen energiatehokkuuden parantamista yhdessä tilapalvelujen kanssa. Budjetoidun määrärahan riittävyys, maanrakennusindeksikorotus ja vuodenaikojen äärisääolosuhteiden muutokset tuovat jatkossakin haasteita kiinteistöjen ja alueiden talvikunnossapitoon. Näitä ovat mm. kattotöiden ja piha-alueiden talvikunnossapito sekä mm. liikuntapaikkojen ja -reittien huoltotöiden optimaalinen ajoittaminen. Tuleva valmiusasetusmuutos väestönsuojatiloihin tulee myös lisäämään ylläpitokustannuksia. Kunnossapitopalveluissa tehdään itse tai tilataan tilapalvelujen omistamiin kiinteistöihin pienimuotoista korjausrakentamista, joita priorisoidaan tarpeiden mukaisesti.

Puhtauspalveluissa eläköityneiden tilalle ei tulla rekrytoimaan henkilöstöä vaan resursseja tullaan korvaamaan vaihteittain ja hallitusti ostopalveluilla tulevina vuosina. Ruokapalvelujen uuden keskuskeittiön toimintaa suunnitellaan ja päivitetään muiden keittiön tulevaa toimintamallia. Prosessi tulee mm. pienentämään ruokahävikkiä ja vähentämään energian kulutusta. Uuden keskuskeittiön käyttöönottoajankohta on siirtynyt kesälle 2028. Ruoka- ja puhtauspalvelut esitetään yhdistettäväksi vuoden alussa. Tavoitteena on asiakaslähtöisempi yksikkö, missä voidaan hyödyntää entistä paremmin yhdistelmätyöntekijöitä sekä yhteisiä henkilöstöresursseja.

Sisäiset palvelusopimukset päivitetään vuosittain huomioiden sivistyksen ja elinvoimapalveluiden toimialoilla tehtävät palveluverkkomuutokset ja toimialojen muuttuvat tarpeet. Kohteiden toiminnallisia muutoksia pyritään ennakoimaan, jotta niihin pystytään reagoimaan nopeasti ja joustavasti.

Kiinteistöpalvelujen henkilöstön työkyvyn tukemista edistetään täydentämällä osaamista sekä työterveyden että työsuojelun vuorovaikutteisella tuella. Palveluyksiköiden lisäksi pyritään lisäämään aktiivista yhteistyötä muidenkin palvelualueiden ja toimialojen kesken.

Kärkihankkeet

Yritysalueet

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut jatkavat yhdessä Kinnon kanssa kaupungin yritystonttien tuotantoa. Kärkihankkeelle on määritelty erillismäärärahat maanhankinnan sekä yhdyskuntatekniikan investointeihin vuoden 2027 loppuun saakka. Yritysalueet-kärkihanketta toteutetaan hankkeen ohjausryhmän hyväksymän projektisuunnitelman mukaisesti. Yritystonttitarjontaa kasvatetaan Teholan, Jokelan, Korjalan, Kymintehtaan, Tervaskankaan, Korian sekä Hyötyvirran ja Myllykoski-Ummeljoen alueilla. Projektisuunnitelmassa on määritelty uusien yritysalueiden maanhankinnan, asemakaavoituksen, infran rakentamisen, tonttien esirakentamisen sekä tonttien luovutuksen aikataulut.

KymppiPlus (Urheilupuiston ja ydinkeskustan kehittäminen)

Kouvolan Urheilupuiston ja keskustan kehittämisen kärkihanke on toiminut vuoden 2026 alusta lähtien tarkennetulla agendalla ja tunnuksella KymppiPlus. Kärkihanke johtaa kaupungin omistaman

kymmenen investointiprojektin koordinaatiota ja keskinäistä tiedonkulkua. Projektit täsmennettiin 4.9.2026 kärkihankkeen ohjausryhmässä tällä tavoin: 1. Uimahallin laajennus, 2. Monitoimiareenan uudisrakennus, 3. Teatteritalon uudistaminen ja laajennus, 4. Kirjaston peruskorjaus, 5. Urheilupuiston virkistysalue, 6. Palomäenkadun aluesaneeraus, 7. Salpausselänkatu, 8. Kaupunkiolosuhteet (Urheilupuiston tapahtuma-aukio, uudet pysäköintialueet ja liikuntakenttä jalankulkuyhteyksiin, Ilmarinkuja, Salpakuja, Asema-aukio ja Hansatori), 9. Urheilupuiston ja keskustan elämysvalaistus ja 10. Elinvoimaverkosto. Kaupungin omistuksessa olevien projektien lisäksi KymppiPlus-kärkihankkeen ohjelmaan on tunnistettu kuuluvan a.) Kankaan koulun korttelin kehitystyö ja b.) Matkakakeskuksen alueen kehitystyö.

Henkilöstötarpeeseen (määrä ja rakenne) vaikuttavat tekijät ja henkilöstöön kohdistuvat muutostarpeet

Tekniikka ja ympäristö -toimialaa koskevan talouden sopeuttamisen seurauksena teknisen lautakunnan alaisten palveluiden henkilöstö tulee vähenemään suunnittelukaudella ja henkilöstövähennykset toteutetaan eläkepoistumaa hyödyntämällä.

Viranomaispalveluissa rakennusvalvontaa koskeva lainsäädäntöuudistus jatkuu. Rakentamislain ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmälain (Ryhti) tuloon valmistaudutaan nykyisen laajuisella henkilöstöresurssilla. Lakimuutosten vaikutusta henkilöstötarpeen ja tehtäväkuvien muutoksiin ei vielä pystytä tarkasti arvioimaan.

Ympäristönsuojelussa henkilöstön vaihtuvuus on viimeisen 2–3 vuoden aikana ollut merkittävää. Tehdyt henkilöstövähennykset ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen kuluttavat koko työyksikköä. Vuoden 2027 loppuun asti on rekrytoitu määräaikainen ympäristötarkastaja purkamaan käsittelemättä olevien hulevesivapautushakemusten ruuhkaa ja Kouvolan Vesi Oy osallistuu näihin palkkakustannuksiin. Tällä resurssilla pyritään varautumaan myös liittymisvelvoitteisiin asetettujen määräaikojen umpeutumisesta ja hallintopakkomennettelyistä syntyvään työmäärään.

Ympäristöasiantuntija eläköityi vuoden 2026 aikana eikä henkilöresurssia täytetty. Osa tehtävistä siirrettiin elinvoimapaalveluiden strategiayksikköön ja osa ympäristönsuojelussa muulle henkilöstölle. Ympäristöasiantuntijan tehtäväkokonaisuus on ollut varsin laaja ja se on sisältänyt runsaasti maakunnallista sekä valtakunnallistakin ympäristöstrategiatyötä ja vaikuttavuutta.

Terveysvalvonnassa kaupungin sopeuttamistoimet ovat vähentäneet henkilöstöä, ja resurssivähennys on kohdistunut ensisijaisesti elintarvikevalvontaan. Tämä heikentää edellytyksiä hoitaa elintarvikevalvonnan lakisääteisiä tehtäviä EU:n valvonta-asetuksen mukaisesti. Vuodelle 2027 on varattu määräraha määräaikaisen terveystarkastajan (0,4 htv) palkkaamiseen, jotta seuraavalle vuodelle siirtyvää tarkastusvelkaa voidaan vähentää.

Eläinlääkintähuollon henkilöstössä on viime aikoina ollut paljon vaihtuvuutta ja toiminnan turvaamiseksi on jouduttu käyttämään runsaasti sijaisjärjestelyjä. Vuonna 2027 tehtävillä rekrytoinneilla pyritään lisäämään henkilöstön pysyvyyttä ja vakauttamaan eläinlääkintähuollon palveluiden järjestämistä. Henkilöstömäärä sopeutetaan vastaamaan nykyistä asiakasmäärää.

Heinäkuussa 2026 Virolahden villisikakannassa todetun afrikkalaisen sikaruton mahdollinen leviäminen Kouvolan alueelle lisäisi ympäristöterveydenhuollon valvonta-, neuvonta- ja viranomaisyhteistyötehtäviä sekä voisi edellyttää nopeita poikkeusjärjestelyjä viranomais tehtävien ja muiden lakisääteisten velvoitteiden hoitamisessa. Tautitilanne lisäisi näin ollen eläinlääkintähuollon resurssitarpeita.

Maaseutupalveluissa henkilöstömäärä vähenee vuonna 2027 yhden henkilön jäätyä eläkkeelle. Myös tulevat eläköitymiset suunnittelukaudella mahdollistavat henkilöresurssin oikeansuhteisen mitoittamisen.

Maaomaisuuden ja kiinteistönmuodostuksen palveluyksikössä eläköityminen on suunnittelukauden aikana edelleen voimakasta – kolmen henkilön arvioidaan jäävän eläkkeelle 2027 loppuun mennessä. Palveluyksikössä joudutaan priorisoimaan tehtäviä sekä pohtimaan niille vaihtoehtoisia toteuttamistapoja, koska etenkin maanmittausalan ammattilaisista on tällä hetkellä pulaa. Käytettävissä olevia resursseja tutkitaan kokonaisuutena kaupunkisuunnittelu-palvelun sisällä.

Yhdyskuntatekniikassa eläköityminen on runsasta taloussuunnittelukaudella. Katujen hoito ja kunnossapito on järjestetty osittain omana työnä ja osittain ostopalveluina, joka on osoittautunut palveluanalyysissä suhteellisen kustannustehokkaaksi toimintamalliksi. Henkilöstömitoitusta tarkastellaan taloussuunnittelukaudella, jotta mitoitus vastaa kaupungin tarpeita ja tulevaisuuden palveluverkkoa sekä verokkikuntien mitoituksia. Riittävä henkilöstömäärä parantaa henkilöstön hyvinvointia, varmistaa turvalliset ja viihtyisät yleiset alueet sekä parantaa palvelun huoltovarmuutta. Toimintakäytteen muutos voi vaikuttaa myös henkilöstöön ja työtehtäviin.

Kiinteistöpalveluissa kiinteistöjen ja palvelutarpeiden muutokset aiheuttavat resurssien arviointia sekä päivittämistä ja uusien toimintamallien jatkuvaa tarkastelua ja käyttöönottoa. Eläköityminen on lähivuosien aikana edelleen runsasta. Noin 10 % eläkeiän saavuttaneista on jatkanut tai ilmoittanut jatkavansa töissä eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Rekrytointien sijaan on suunniteltu osittaista ostopalvelujen hyödyntämistä puhtauspalveluissa. Osa-aikaisia työntekijöitä on kaikissa palveluyksiköissä ja tämä on osaltaan kannustanut ja parantanut töissä jaksamista. Varahenkilöjärjestelmää ylläpidetään edelleen ruoka- ja puhtauspalveluissa. Henkilöstön tehtäväkuvia päivitetään palvelutarpeiden muuttuessa.

Keskeiset osaamistarpeet suunnittelukaudella

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut tulevat kehittämään tiedolla johtamista suunnittelukaudella ja palveluprosesseissa hyödynnetään digitalisaation tuomia mahdollisuuksia. Digitalisaation kehittäminen edellyttää tiivistä ja toimivaa yhteistyötä järjestelmätoimittajien kanssa, henkilöstölle työaika digitalisoitavien prosessien kehittämiselle sekä myös taloudellisia resursseja järjestelmien hankintaan ja ylläpitoon. Toimialan asiantuntijoiden osaamista ja käytössä olevia ohjelmistoja on edelleen tarpeen kehittää tietoaineistojen sujuvan käytön varmistamiseksi, asiakaspalvelun sujuvoittamiseksi ja palveluprosessien tehostamiseksi.

Viranomaispalveluissa ja kaupunkisuunnittelussa tehtävät ovat pääosin lakisääteistä viranomaistointia. Lisäksi toimialan lakisääteistä toimintaa on yhdyskuntatekniikan katujen ja yleisten alueiden hallinnointi sekä niihin liittyvät kunnan vastuulle kuuluvat tehtävät. Henkilöstön osaamisen ja asiantuntijuuden ylläpitäminen on tärkeää, koska toimitaan niukoilla henkilöresursseilla ja vastaava osaamista ei ole saatavilla kaupungin sisällä. Laadukkaan ja tasapuolisen palvelun takamiseksi säädosmuutokset ja toimintaa ohjaavien viranomaisten ohjeet tulee pystyä omaksumaan kaikissa palveluyksiköissä jatkuvalla kouluttautumisella.

Palveluyksiköiden henkilöstöä kannustetaan osallistumaan erikoisalaansa liittyviin koulutuksiin ja lainsäädännön muutoksiin pyritään reagoimaan ennakoivasti. Digitalisaation kehitys on hyvin nopeaa ja siksi henkilöstöltä vaaditaan jatkuvasti yhä laaja-alaisempaa osaamista, erilaisten tietojärjestelmien, laitteiden ja työtapojen hallintaan sekä jatkuvaa kykyä omaksua uutta, kehittyä ja kehittää digitaalisia palveluprosesseja. Esimerkiksi maastosta kartoitettava perinteinen maastomallitieto on korvautunut laserkeilaamalla tai ilmavalokuvaamalla aikaansaaduilla aineistoilla, jolloin maastossa käytettävä työaika vähentyy, mutta tiedon käsittelyyn toimistolla käytetty aika kasvaa. Digitalisaatioon liittyvä erityisosaaminen tulee toimialalla lisääntymään.

Kiinteistöpalveluissa ruokapalvelujen tuotantotapa muuttuu uuden keskuskeittiön valmistumisen yhteydessä, joten kylmävalmistusprosessin koulutustarpeet käynnistyvät. Mahdollisen organisaatiomuutoksen toteuduttua ja tehtävien päivittämisessä varaudutaan lisäämään tarvittavaa osaamista.

Merkittävimmät toiminnalliset riskit

Teknisen lautakunnan toiminnalliset riskit liittyvät pääosin infrastruktuuriin, kaupunkisuunnittelun, kunnossapidon ja teknisten palvelujen järjestämiseen. Teknisen lautakunnan merkittävimmät toiminnalliset riskit ovat:

Vanheneva infrastruktuuri ja kunnossapidon riittämättömyys

Kaupungin katuverkoston, siltojen, vesihuollon ja muiden kriittisten rakenteiden ikääntyminen voi johtaa yllättäviin vaurioihin tai korjaustarpeisiin. Jos kunnossapidon resursseja ei ole riittävästi, infrastruktuurin kunto heikkenee, mikä vaikuttaa kuntalaisten arkeen ja turvallisuuteen. Katuverkoston huono kunto aiheuttaa liikenteelle vaaratilanteita ja lisää korjauskustannuksia pitkällä aikavälillä. Lakisääteiset työt kuten talvikunnossapito toteutetaan, mutta määrärahojen alibudjetointi keskiarvotulviin verrattuna aiheuttaa riskin määrärahojen loppumiselle.

Talousarvioraamissa ei huomioida riittävästi yhdyskuntatekniikan ympärivuotista kunnossapitotarvetta infrastruktuurin ylläpitoon. Yhdyskuntatekniikan talvihoidon kulut voivat vaihdella sääolosuhteiden johdosta vuosittain 1,5 milj. eurosta 4,2 milj. euroon (luvut vuosilta 2020–2025).

Myös tulevat lakisääteiset muutokset mm. VSS-tilojen valmiuden lisävastuisiin tuo kaupungille lisäkustannuksia tuleville vuosille.

Urakoiden ja hankintojen hallinta

Hankintoihin ja urakoihin liittyvät ongelmat, kuten sopimusrikkomukset tai huono työn laatu, voivat vaarantaa projektien onnistumisen. Myös kilpailutusten keskeytykset voivat viivästyttää hankkeita. Kilpailutusten keskeytykset voivat johtua esimerkiksi kohonneista kustannuksista. Tulevissa palveluhankinnoissa ei välttämättä saada kaikkiin kohteisiin tarjouksia, jolloin ostopalvelujen tilalle tulee järjestää sisäistä palvelua.

Valitusprosesseja on ollut viime vuosina todella vähän, mutta nekin voivat viivästyttää hankintoja.

Äkilliset sääilmiöt ja ilmastonmuutoksen vaikutukset

Rankkasateet, myrskyt, tulvat ja muut sääilmiöt voivat aiheuttaa vahinkoja kaupungin infrastruktuurille, kuten teille, viemäriverkostolle ja kiinteistöille. Ilmastonmuutoksen myötä tällaiset ilmiöt ovat yleistyneet ja aiheuttavat ennakoimattomia lisäkustannuksia, joihin tulisi myös resurssien osalta varautua.

Ilmastonmuutos näkyy jo monin tavoin mittaustuloksissa. Pakkasjaksot ovat harventuneet ja lämpöjaksot ovat lisääntyneet ja voimistuneet. Mittaustuloksista ilmenee, että jää- ja lumipeite ovat ohuempia ja kausi on lyhyempi. Talvisten vesi- ja räntäsateiden osuus on kasvanut. VTT:n tietojen mukaan Etelä-Suomessa lumipeitekausi lyhenee n. 20–30 päivää 2040-luvulle mennessä. (Lähde: VTT 2026) Nämä tuovat haasteita myös infraan ja sen kunnossapitoon. Katujen ja putkistojen lujuus joutuu koetukselle ääri-ilmiöiden kasvaessa.

VTT:n mukaan myös hellepäivät lisääntyvät. 2040-luvulle mentäessä hellepäivien lukumäärä tuplaantuu, ellei jopa enemmän. (Hellepäivä = vrk:n keskilämpötila yli 20 astetta) Helteet, kuivuus ja rankkasateet vaikuttavat infraan esimerkiksi siten, että kuivina kausina savi kutistuu, sateiden palatessa se turpoaa → seurauksena rakenteiden halkeilu ja vauriot. Ilmiö on pitkään ollut aliarvioitu riski rakennuksille ja infrastruktuurille.

Infran on siten VTT:n mukaan selvittävä +40...–50 °C lämpötiloista, myrskyistä, syöksysateista, routaongelmista ja kuivuus- ja rankkasadesykleistä. Vihreän infran mahdollisuuksia sopeutumisessa tulisi tutkia lisää myös Kouvolassa eli kaupungin tulisi pitää huolta siitä, että kaupunkialueilla on riittävästi myös vihreää infraa.

Resurssipula ja työvoiman saatavuus

Teknisen toimialan osaajien, kuten insinöörien, arkkitehtien, suunnittelijoiden, eläinlääkäreiden tai muiden asiantuntijoiden rekrytointi voi olla haastavaa työvoiman saatavuuden ja kaupungin yleisen työnantajakuvaan takia. Pienet henkilöresurssit voivat aiheuttaa avainhenkilöiden poissa ollessa viiveitä tai jopa täysiä katkoksia palveluiden järjestämiseen tai valvontatehtävissä. Vanheneva kiinteistökanta ja talotekniikka aiheuttavat ennakoimattomia resurssitarpeita kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon.

Riskienhallinta

Näihin riskeihin varautuminen edellyttää teknisen lautakunnan alaisilta palveluilta suunnitelmallisuutta, pitkäjänteistä budjetointia, laadukasta projektinhallintaa ja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Lisäksi säännölliset riskianalyysit, ennakoiva kunnossapito sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen ovat keskeisiä toimia riskien minimoimiseksi. Selkeiden palveluverkko- ja kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelmien myötä ylläpidon kustannukset olisivat paremmin hallittavissa ja ennakoitavissa.

Talous

Tekninen lautakunta ulkoinen ilman myyntivoittoja, 1000 euroa	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	12 161	13 377	12 549	11 149	11 149	11 149
Valmistus omaan käyttöön	696	597	618	618	618	618
Toimintakulut	-50 610	-50 012	-49 717	-46 707	-47 795	-48 079
Toimintakate	-37 752	-36 038	-36 550	-34 940	-36 028	-36 312
Poistot ja arvonalentumiset	-14 542	-15 442	-15 454	-15 929	-15 496	-15 602

Tekninen lautakunta maa-alueiden myynnit	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	1 039	1 500	1 500	900	900	900
Toimintakulut	-92	0	0	0	0	0
Toimintakate	947	1 500	1 500	900	900	900

Tekninen lautakunta ulkoinen ja sisäinen ilman myynti- voittoja, 1000 euroa	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	39 028	30 084	28 883	27 275	27 283	27 446
Valmistus omaan käyttöön	696	597	618	618	618	618
Toimintakulut	-56 273	-55 869	-55 626	-52 713	-53 802	-54 093
Toimintakate	-16 549	-25 188	-26 126	-24 820	-25 901	-26 029
Poistot ja arvonalentumiset	-14 542	-15 442	-15 454	-15 929	-15 496	-15 602

Vuoden 2025 toimintakuluista on vertailukelpoisuuden vuoksi vähennetty eläkemaksuihin kuuluvat tasausmaksut, joita koskevat määrärahat on keskitetty vuodesta 2026 lähtien elinvoimapalvelujen henkilöstöyksikköön.

Kaupungin sisäistä laskutusta palvelulta toiselle pyritään edelleen vähentämään. Toimintatavan muutos näkyy sisäisten toimintatuottojen vähenemisenä talousarvion suunnittelukaudella.

Valmistus omaan käyttöön on vuosikymmenen alun vuosia huomattavasti pienempää. Rakentavaa henkilöstöä on jäänyt eläkkeelle ja jos paikat on täytetty, ne on osoitettu enemmän kunnossapitoon.

Edellisinä vuosina linjatut sopeuttamistoimenpiteet jatkuvat tulevalla talousarvion suunnittelukaudella. Teknisen lautakunnan alaisissa palveluissa hyödynnetään eläkepoistumaa ja tarkastellaan palveluverkkoja ja palvelutasoa. Vuoden 2027 0,5 milj. euron tasapainottamistarve kohdistuu pääosin henkilöstömenoihin ja muihin toimintakuluihin sekä vähäisessä määrin toimintatuottojen kasvattamiseen.

Osana liikunta- ja kulttuurilautakunnan sopeutusta esitetään muutoksia liikuntapaikkojen hoitoon. Muutoksien vaikutus ulkoisiin kustannuksiin on 50 000 euroa ja se on huomioitu teknisen lautakunnan talousarvioehdotuksen ulkoisessa toimintakatteessa. Toimintakate eroaa tästä johtuen 50 000 euroa annetusta kehyksestä.

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Teknisen lautakunnan alainen toiminta	509,8	467,1	452,5	418,4	404,4	392,2

Toiminnan volyymit

Viranomaispalvelut	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Rakentamisen luvat	379	380	400	400	350	350
Rakentamisen katselmukset	2 330	1 500	1 500	1 400	1 400	1400
Ympäristönsuojelun luvitetut toiminnot yhteensä, kpl (kunta+AVI)	209*	210*	320	320	320	320
Ympäristönsuojelun lupapäätökset, rekisteröinnit ja annetut lausunnot luvista/vuosi, kpl	15*	20*	30	30	30	30
Ympäristönsuojelun suunnitelmalliset tarkastukset/vuosi, kpl (kunta+AVI)	29	40	110	90	120	70
Ympäristönsuojelun muut tarkastukset/vuosi, kpl			110	110	110	110
Ympäristönsuojelun muut ilmoitukset ja annetut lausunnot/vuosi, kpl	165	100	400	170	100	100
Terveysvalvonnan rekisteröinti-ilmoitukset ja päätökset, kpl	261	200	200	200	200	200
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset, kpl	588	600	600	560	610	630
Terveysvalvonnan muut tarkastukset, kpl	175	170	170	170	170	170
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	10 608	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Valvontaeläinlääkäreiden tekemät tarkastukset, kpl	427	360	360	360	360	360
Välitetty EU-viljelijätuki, milj. €	24,1	25	24	24	24	24
Tiloja tukihaun piirissä	776	760	730	710	690	670
Peltohehtaarit tukihaun piirissä	45 962	46 000	46 000	46 000	46 000	46 000
Käsiteltävät hakemukset, kpl (viljelijätukipalvelut)	4 187	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
Hukkakaura- ja vahinkotarkastukset, kpl	57	55	55	55	55	55
Yksityistieavustukset, €	483 620	455 000	450 000	450 000	450 000	450 000

*TP2025/TA2026 volyymissä mukana ympäristöluvat, ilmoitusmenettelyt ja yhteisluvan ympäristöluvan osa. TA2027 alkaen tässä volyymissä mukana myös rekisteröinnit ja maa-ainesluvut.

Kaupunkisuunnittelu	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Asemakaavoitettu alue ha/v	124	120	120	120	120	120
Hyväksytyt kaavat kpl/v	7	12	12	12	12	12
Maan osto ha	80	75	75	60	60	60
Luovutettuja AO-tontteja kpl	0	10	5	5	5	5
Peltoa ha	720	600	670	640	620	600

Yhdyskuntatekniikka	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kadut km		674	674	676	676	676
Kevyen liikenteen väylät sis. puistoissa kulkevat, km		294	294	295	295	295
Rakennettua puistoa ha	222	222	222	222	222	222
Leikkipaikat kpl	104	100	96	92	88	84
Sillat ja tunnelit kpl	130	130	130	130	130	130
Metsää ha	3 964	3 600	4 300*	4 300	4 300	4 300

*Luku otettu ForestKIT-metsäjärjestelmästä 2026

Kiinteistöpalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Rakennusten hoito (m2)	470 500	444 500	410 000	410 000	410 000	410 000
Siivottavat neliöt (sisäiset)		193 000	146 600	128 000	109 000	109 000
Siivottavat neliöt (ulkoistettu)		19 600	37 000	54 500	81 000	81 000
Ateriamäärät kpl	2 849 600	2 795 000	2 991 400	2 916 600	2 843 700	2 772 600
Liikuntapaikkojen rakennusten hoito (m2)		64 600	69 600	67 000	67 000	67 000
Liikuntapaikkojen kuntoradat/hiihtoladut (km)	138	138	138	138	138	138
Liikuntapaikkojen urheilukenttien hoito (kpl)	73	73	72	72	72	72

Vakinaisen henkilöstön nykytila

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä	Henkilöstö 1.6.2026	Arvioitu poistuma 6-12/26	Arvioitu poistuma 2027	Arvioitu poistuma 2028	Arvioitu poistuma 2029	Arvioitu poistuma 2030	Poistuma yhteensä	Henkilöstö 31.12.2030
Esihenkilöt	44	3	1	3	1	2	10	34
Muu henkilöstö	390	26	25	21	18	16	106	284
Yhteensä	434	29	26	24	19	18	116	318

Henkilöstö henkilötyövuosina	12/2026	12/2027	12/2028	12/2029	12/2030
Vakinaiset	409,3	405,2	394,9	387,5	377,0
Määräaikaiset	46,5	47,3	23,5	16,9	15,2
Yhteensä	455,8	452,5	418,4	404,4	392,2

Lisäselvitys määräaikaisesta henkilöstöstä

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut pyrkivät tarjoamaan annettujen määrärahojen puitteissa edellisvuosien tapaan oppisopimustyön ja työharjoittelun mahdollisuuksia. Tällä hetkellä

palveluissa työskentelee oppisopimustyösuhteessa muutama henkilö. Palveluissa on tällä hetkellä määräaikaista työsuhteita noin 50.

Määräaikaisten työsuhteiden painottuvat kiinteistöpalveluihin ja henkilöstön eläköitymiseen. Palveluissa tarvitaan määräaikaista työsuhteita osittain sijaisjärjestelyihin, mutta lähinnä määräaikaisten liittyvät muutoksessa olevaan palveluverkkoon, ruokapalvelujen tulevaan toimintamallimuutokseen uudessa keskuskeittiössä sekä puhtauspalvelujen osittaiseen ulkoistamiseen.

Yhdyskuntatekniikassa määräaikaisten henkilöt ovat suurelta osin kunnossapidon kausityöntekijöitä. Valokuiturakentamisbuumi tuottaa tarpeen riittävälle määrälle valvontahenkilöstöä. Näistä osa voi olla määräaikaista. Riittävillä henkilöstöresursseilla saadaan ylläpidettyä parempaa valvontaa katu- luvan varaisille työmaille.

Investoinnit

Infran korjausvelkaa ei saada pysäytettyä suunnittelukaudella. Yhdyskuntatekniikka keskittää suunnittelukaudella investointien eurot suuremmalta osin korjausinvestointeihin. Uusinvestointien toteuttamista arvioidaan suunnittelukaudella erittäin kriittisesti. Tähän tuo tietysti poikkeuksen Väyläviraston hankkeet, joiden kustannuksiin kaupunki osallistuu siltä osin, kun hankkeet koskettavat saman alueen katu- tai siltaverkostoa.

Perusinvestointitasoa on ollut tarkoitus kasvattaa vuosina 2026–2028 noin 2 milj. eurolla eli noin 10 milj. euroon. Katujen korjausvelan arvioidaan kasvavan edelleen suunnittelukaudella noin 5 milj. eurolla, eli nykyisestä noin 30 milj. eurosta noin 35 milj. euroon, vaikka perusinvestoinneissa painotus on korjausinvestoinneissa. Kärkihankeinvestointeja toteutetaan suunnittelukaudella hankkeiden projektisuunnitelmien mukaisesti.

Investoinnit 1000 e	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kärkihankkeet:						
Käyrälampi	200	0	0	0	0	0
Yritysalueet	3 330	3 140	3 400	700	0	0
KymppiPlus, urheilupuiston ja keskustan kehittäminen	3 640	1 600	2 680	3 610	0	0
Edunvalvontahankkeet / VT15, VT6	200	200	1 000	800	510	0
Maa- ja vesialueet, yhteensä	1 500	2 100	500	1 000	1 000	1 000
Määrärahat	2 500	3 100	2 500	1 500	1 500	1 500
Tuloarviot	-1 000	-1 000	-2 000	-500	-500	-500
Kiinteät rakenteet ja laitteet, yhteensä	10 300	8 930	10 600	10 600	12 100	12 100
Korvausinvestoinnit, määrärahat	6 490	6 360	8 580	8 600	10 400	9 150
Uusinvestoinnit, määrärahat	3 810	2 570	2 020	2 000	1 700	2 950
Muut pitkävaikutteiset menot, (aineetomat hyödykkeet) yhteensä	670	820	670	670	670	670
Korvausinvestoinnit	70	70	70	70	70	70
Uusinvestoinnit	600	750	600	600	600	600
Yhteensä	19 840	16 790	18 850	17 380	14 280	13 770

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2027

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Lähtö- arvo 12/2026	Tavoite- arvo 12/2027
Kaupunkistrategian tavoite: Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun				
Investointivalmiiden yritystonttien tarjontaa on lisätty.	Uusia yritystontteja tuotetaan vuonna 2027 Yritystontit-kärkihankkeen projektisuunnitelman työohjelman mukaisesti.	Projektisuunnitelman toteutumisaste (%)	0	100
Kouvolan vetovoimaa on vahvistettu kehittämällä kaupunkiympäristön viihtyisyyttä, tapahtumaedellytyksiä sekä virkistyskohteiden saavutettavuutta.	Vuoden 2027 kehittämisen painopiste on Urheilupuistossa ja ydinkeskustassa. Urheilupuiston ja ydinkeskustan kehittämisiin investoinnit toteutetaan KymppiPlus- kärkihankkeen projektisuunnitelman työohjelman mukaisesti.	Projektisuunnitelman toteutumisaste (%)	0	100
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Lähtö- arvo 12/2026	Tavoite- arvo 12/2027
Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvointia asukkaille				
Lasten ja nuorten arkiympäristöjä ja niiden saavutettavuutta on parannettu.	Arkiympäristöjä parannetaan kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman sekä leikkipaikkojen palveluverkkoselvityksen mukaisesti.	Saneerattujen kevyenliikenteen väylien ja leikkipaikkojen lukumäärä	0	4
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Lähtö- arvo 12/2026	Tavoite- arvo 12/2027
Kaupunkistrategian tavoite: Osaamisesta elinvoimaa				
Teknisen toimialan tuottavuutta on parannettu digitalisaation, tiedolla johtamisen ja prosessien jatkuvan kehittämisen avulla.	Digitalisaatiota edistetään kaupungin digiryhmän työohjelman mukaisesti. Toimialan ydinprosesseja kehitetään LEAN-prosessijohtamisen menetelmillä.	Kehitettyjen palveluprosessien lukumäärä	0	4

1.1 Merkittävien investointien erittelyt

Investointihankkeen talousarviolomake

Nimi: Yritysalueet

Aktivoitava

Kuvaus

Tällä kärkihankkeella kasvatetaan kaupungin yritystonttituotantoa. Hanke toteutetaan vuosien 2023-2027 aikana ja sille on määritelty erillismäärärahat maanhankinnalle sekä yhdyskuntatekniikan investoinneille. Yritystonttituotantoa kasvatetaan Teholan, Jokelan, Korjalan, Tervaskankaan, Korian, Punkkerimetsän, Kymintehtaan, Ummeljoen ja Hyötyvirran alueilla. Hankkeelle tällä hetkellä määritelty investointimäärärahat mahdollistavat kaupungin tonttivarannon kasvattamisen maanhankinnan ja asemakaavoituksen osalta. Määritelty investointimäärärahat keskittyvät maanhankinnan tehostamiseen, mutta ne eivät mahdollista juurikaan tonttien esirakentamista ja vain jossain määrin uuden infran ja katujen rakentamista.

Riskiarvo

Hankessuunnitelman laadinnan yhteydessä on laadittu tarkempi ennakkovaikutusten arviointi sisältäen riskiarvion. Jos hanketta ei toteuteta niin kaupungin elinvoima heikkenee jos kaupunkiin ei toteuteta jatkossa ollenkaan uusia yritysalueita. Jos laajennettavat yritysalueet tai osa niistä ei kiinnosta yrityksiä, aiheutuu kaupungille ns. hukka-investointeja jos alueet jäävät rakentumatta. Tätä riskiä on pienennetty siten, että valikoidut laajennettavat yritysalueet ovat niitä, joilta yritykset ovat tällä hetkellä osoittaneet eniten kiinnostusta. Riskiä madalletaan myös sillä, että alkuvaiheessa kaupunki hankkii maa-alueita omistukseensa ja asemakaavoittaa ne tonttivarannoksi. Kohteiden infran ja katuverkoston toteutus käynnistetään vasta sitten, kun alueelle on tonttivaraus tai muu sitova sopimus yrityksen sijoittumisesta alueelle. Kaikkein tärkeimmillä yritysalueilla rakennetaan jo valmiiksi uusia katuja ja esirakennetaan tontteja. Kaupungissa on oltava tarjolla myös täysin valmiita yritystontteja, koska tämä pienentää riskiä sille, että yritys hakeutuisikin jollekin toisen kunnan alueelle niissä tapauksissa joissa yritys haluaa päästä rakentamaan heti. Kärkihankkeen prosessiin liittyviä riskejä ovat mm. mahdolliset viivästymiset tai maanomistajien kieltäytymiset tarvittavista maakaupoista, asemakaavoista, katusuunnitelmista tai lupaprosesseista tehtävät valitukset tai tulevista urakoista tehtävät valitukset joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia hankkeen toteutumiseen tai sen aikatauluun.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Kouvolassa ei ole tällä hetkellä riittävästi ja riittävän monipuolista yritystonttitarjontaa. Hankkeella kasvatetaan kaupungin yritystonttitarjontaa erityisesti tilaa vaativan kaupan, teollisuuden ja logistiikan osalta. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on houkutella kaupunkiin uusia yrityksiä monipuolisemman tonttitarjonnan myötä sekä mahdollistaa kaupungissa toimivien yritysten kasvun edellytykset. Yritysten kasvun myötä myös työpaikkojen määrän on mahdollista kasvaa kaupungissa ja siten vaikuttaen positiivisesti kaupungin väestönkasvuun.

Investoinnin tuotot / saavutettavat kustannushyödyt

Kouvolassa ei ole tällä hetkellä riittävästi ja riittävän monipuolista yritystonttitarjontaa. Hankkeella kasvatetaan kaupungin yritystonttitarjontaa erityisesti tilaa vaativan kaupan, teollisuuden ja logistiikan osalta. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on houkutella kaupunkiin uusia yrityksiä monipuolisemman tonttitarjonnan myötä sekä mahdollistaa kaupungissa toimivien yritysten kasvun edellytykset. Yritysten kasvun myötä myös työpaikkojen määrän on mahdollista kasvaa kaupungissa ja siten vaikuttaen positiivisesti kaupungin väestönkasvuun.

Kokonaiskust. arvio 1000 €	Kustan- nusar- vio	ed.vuosien käyttö	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	2031 -
Päähanke								
Investointimenot	11 000	1 215	3 140	3 400	700	700	0	0
Rahoitusosuudet								
Yhteensä	11 000	1 215	3 140	3 400	700	700	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
maanhankinta (netto)	0	1 009	1 100	-500	0	0	0	0

Yhteensä	0	1 009	1 100	-500	0	0	0	0
Investointikustannukset yhteensä	11 000	2 224	4 240	2 900	700	700	0	0
Käyttötalouden kustannukset								
-								
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	11 000	2 224	4 240	2 900	700	700	0	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Nimi: KymppiPlus (Urheilupuiston ja keskustan kehittäminen)

Aktivoitava

Kuvaus

Kouvolan Urheilupuiston ja keskustan kehittämisen kärkihanke on toiminut vuoden 2026 alusta lähtien tarkennetulla agendalla ja tunnuksella KymppiPlus. Kärkihanke johtaa kaupungin omistaman kymmenen investointiprojektin koordinaatiota ja keskinäistä tiedonkulkua. Projektit täsmennettiin 4.9.2026 kärkihankkeen ohjausryhmässä tällä tavoin: 1. Uimahallin laajennus, 2. Monitoimitalon uudisrakennus, 3. Teatteritalon uudistaminen ja laajennus, 4. Kirjaston peruskorjaus, 5. Urheilupuiston virkistysalue, 6. Palomäenkadun aluesaneeraus, 7. Salpausselänkatu, 8. Kaupunkiolosuhteet (Urheilupuiston tapahtuma-aukio, uudet pysäköintialueet ja liikuntakenttä jalankulkuyhteyksineen, Ilmarinkuja, Salpakuja, Asema-aukio ja Hansatori), 9. Urheilupuiston ja keskustan elämysvalaistus ja 10. Elinvoimaverkosto. Kaupungin omistuksessa olevien projektien lisäksi KymppiPlus-kärkihankkeen ohjelmaan on tunnistettu kuuluvan a.) Kankaan koulun korttelin kehitystyö ja b.) Matkakeskuksen alueen kehitystyö.

Riskiarvo

Kaupungin omistamien projektien koordinointiin kohdistuvat riskit ovat luonteeltaan kaupungin sisäiseen tiedonvälitykseen ja välitetyn tiedon vastaanottamiseen ja ymmärtämiseen kohdistuvia puutteita. Toinen riskikokonaisuus kohdistuu sidosryhmien ja yleisön osallisuuden puutteisiin. Kolmas riski koskee erityisesti ns. plus-projekteja, Kankaan koulun korttelia ja matkakeskuksen aluetta: riskinä on, että kaupunki ei onnistu muodostamaan kiinteistönkehittämiskumppanuuksia muiden toimijoiden kanssa.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Kouvolan Urheilupuiston ja keskustan kehittämisen kärkihankkeen KymppiPlussan investoinneiksi luokitellaan talousarviossa teknisen ja ympäristötoimen vastuulla olevat ulkoalueiden, katujen ja aukioden investoinnit. (Talonrakennusinvestoinnit esitetään toisaalla, kaupungin tilapalveluiden investointeina.) Tekyn vastuulla olevien projektien projektikohtaiset perustelut, hyödyt tai tavoitteet (numerointi viittaa kuvauskohtaan): 5. Urheilupuiston virkistysalue - Alueen olosuhteiden kestävyys ja käytettävyys paranevat. 6. Palomäenkadun aluesaneeraus - liikenneturvallisuus paranee ja hulevesitulvien aiheuttamat vahingot pienenevät. 7. Salpausselänkatu - liikenneturvallisuus paranee ja katutilan käyttö optimoituu lähellä olevien palvelujen kannalta. 8. Kaupunkiolosuhteet - Urheilupuiston ja keskustan jalankulku- ja liiketoimintaolosuhteet paranevat. 9. Urheilupuiston ja keskustan elämysvalaistus - alueen visuaalinen ilme ja saavutettavuus paranevat. 10. Elinvoimaverkosto - kunnan ja muiden toimijoiden kaupunkikehittämistä koskeva kommunikaatio paranee.

Investoinnin tuotot / saavutettavat kustannushyödyt

Investoinnit parantavat kaupungin elinvoimaisuutta, kehittävät yritystoiminnan edellytyksiä keskustan palvelujen muutostilanteessa ja edistävät uusien työpaikkojen syntyä.

Kokonaiskust. arvio 1000 €	Kustannusarvio	ed.vuosien käyttö	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	2031 -
Päähanke								
Investointimenot	8 440	546	1 600	2 680	3 610	0	0	0
Rahoitusosuudet								
Yhteensä	8 440	546	1 600	2 680	3 610	0	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
-								
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointikustannukset yhteensä	8 440	546	1 600	2 680	3 610	0	0	0

Käyttötalouden kustannukset

-

Yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	8 440	546	1 600	2 680	3 610	0	0	0
